

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 8 fl. (6 coroane).
 Pe o jumătate de an 1 fl. 50 cr. (3 coroane).
 Pentru România 15 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
 Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Invitare de abonament.

La cea mai bună și cea mai ieftină gazetă populară: „Foaia Poporului”.

Cu 31 Decembrie v. 1898 încetează abonamentul la „Foaia Poporului” pe anul ce se sfârșește. Onorații cetitori sunt rugați a-și reînnoi abonamentul până la 31 Decembrie c., ca să nu fim siliți a înceta cu trimiterea foii.

„Foaia Poporului” va fi și în viitor, ceea ce a fost în trecut, luptătoare pentru câștigarea drepturilor naționale, apărătoare a drepturilor poporului român și o povătuitoare sinceră a țeranului și oamenilor dela sate în afaceri de politică națională, economie, literatură, lucruri școlare etc. Ea va eși ca și până acum ilustrată și cu toate aceste prețuri se reduce la 2 fl., astfel va fi:

Pentru Austro-Ungaria.
 Pe un an întreg 2 fl. (4 coroane).
 Pe o jum. de an 1 fl. (2 coroane).
 Pentru România.
 Pe un an întreg 10 lei.
 Pe o jumătate de an 5 lei.

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termen, decât dela mijlocul anului (1 Iulie) pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonaților de până acum le trimitem deodată cu foaia și mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu numărul sub care primesc foaia, scris gata pe coupon, așa că trimitătorul nu are decât să scrie numele sau și cifrele la locurile convenite și să pună banii, împreună cu mandatul la poștă.

Abonații noi sunt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și cetel, însemnând posta din urmă.

Deschizând deci nou abonament la „Foaia Poporului” ca și care, după cuprinsul ei, foaie mai ieftină nu este, rugăm pe toți prietenii și spriginitorii noștri și ai causei naționale, să nu ne lipsească de prețiosul lor sprigin și să lățească foaia în cercul cunoștințelor lor. Noi ne vom strădui a le da, ca și în trecut, o foaie bună, folositoare și cu frumoase ilustrațiuni.

Administrațiunea
 „Foi Poporului”.

Cum stăm și ce se facem?

II.

În numărul trecut am arătat, că pe terenul de negoț nu stăm tocmai rău, căci avem pe sate bolțițe multe și am început a întemeia și însoțiri de negoț pe la orașe, cu bolte mai mari. Toate acestea, am zis, sânt bune și frumoase, ca începuturi, dar' numai ca începuturi, cari ne dau nădejdi înveselitoare.

Ținta noastră însă trebuie să fie, ca și pe acest teren să mergem înainte, să nu stăm de fel locului, cu atât mai mult să ne păzim — Doamne ferește — a da îndărăt.

Și aci venim să răspundem pe scurt la întrebarea a doua, ce se facem?

Ca să putem înainta pe terenul negoțului, atîrnă în linia dintăiu dela noi. Noi în noi trebuie să ne punem nădejdea, noi pe noi să ne spriginim și atunci se va vedea în curînd o spornică înaintare.

Dar' să vorbim mai deslușit.

Pe satele, unde s'au deschis bolte românești, neguțetorul român are să se lupte — mai cu seamă la început — cu mari greutăți. Causa este, că boltașii străini — cu deosebire Ovrei — îl șicanează, îi pun fel de fel de pedeci, ca să-l ruineze și să-l silească a-și închide bolta. Ferește, că străinii nu vedă cu ochi buni, ca să fie și Români neguțetori, ar voi ca în veci tot ei și numai ei să se hrănească de pe spatele biet Românului!

Ce avem deci în aceste casuri de făcut? Trebuie să ne lăsdăm odată pentru totdeauna de urita datină, de a alerga la străini, dacă avem puțința de a cumpăra dela ai noștri. Trebuie să desrădăcinăm odată pentru totdeauna din mintea noastră credința greșită și primejdioasă — nutrită adese-ori cu viclenie de către străini — că marfa și lucrul străinului sânt mai bune sau mai ieftine, ca cele ale neguțetorului român.

Datorința sfântă a noastră, care e dictată de iubirea și interesul pentru binele neamului, este, ca acolo, unde se deschid sau sânt deschise bolți românești, să le spriginim cu totii, cu mic cu mare, bogăți și săraci, domni și țerani. De ori-ce avem lipsă să cumpărăm totul dela bolta românească, numai și numai dela ea.

Aceasta să fie pentru noi o lege, o lege poruncitoare, pe care să o avem mereu în gând și să ne-o săpăm în inimă.

Fruntașii dela sate această lege să le-o spună mereu celor mai nepricepuți; pe cei rătăciți să-i aducă la brează și dacă totuși nu s'ar îndrepta, ci ar sprigin pe străini, în paguba neguțetorului Român, deschise sânt coloanele foilor noastre și în rîndul întăiu deschisă este Foaia Poporului de a înfiera pe acei nemernici, cari nutresc pe un străin cu bani românești, deschisă este pentru a-i arăta lumii și a-i expune la disprețul neamului.

FOIȚA.

Românul înțelept

sau vorbe adevărate către poporenii, scrise de Teodor Toma din Pintie (lângă Teaca).

— Muieră fără de rușine e ca bucată nesărată.

— La lucru te scoală de noapte, ear' la culcat nu prea grăbi.

— Cu anevoie vei învăța pe unul ce se ține de învățat, pentru-că nesocotința îl face să cugete că el știe mai mult ca cel-ce îl învață.

— Mai cuviincios e să faci bine și să vorbească oamenii rău de tine, decât să faci rău și să te vorbească de bine.

— Teme-te de Dumnezeu și după aceea tem-te și de cel-ce nu se teme de Dumnezeu.

— Muieră rea în casa omului bun e pentru dînsul un iad pe această lume.

— Prietenii cari caută numai folosul lor sânt ca și câinii, cari nu poftesc altceva decât să fie tot împrejurul mese.

COLINDE.

Din Munții-Apuseni ai Transilvaniei, împărtășite de Elisetu M. Câmpeanu.

Doamne Isuse Christoase,

Tu ești noș zori frumoase

Și raze prea luminoase.

Cel din cer te-ai coborî,

Dela Tatăl ți-ai venit,

De ți-ai dat un chip de rob

De ne-ai scos pe noi din for,

Din focul vrășmașului

De sub talpa iadului.

De ți-ai dat un chip de slugă

De ne-ai scos pe noi din muncă,

Din munca vrășmașului

De sub talpa iadului.

Fiuț mare de împărat

Multe chinuri ți-ai rădat,

Și de brânci tare legat

În scutece înfășat,

Fere ți-au dat de-a mâncat

Cu oțet ți-au adăpat,

Și cu mană din pustie

Pecum și la carte scrie,

Și de-acum până 'n vecie

Mila Domnului să fie.

Și-o închinăm cu sănătate,

Ca să-avem de dînsa parte

Pe pîn' ent să fie pace,

Și 'ntra oameni bunăvoe.

Și fiți gazde sănătoși

Cu colinda veselosi.

II.

Ângerul Domnului sfânt

S'a coborît pe pămînt

Hai lerum lerum linui lin,

Și la Russlim s'a dus

La păstori că a ajuns

Hai lerum lerum linui lin,*)

Bună veste ră vă spuie

Că eu acum din raiu viu,

Maria fiind grea mare,

Tot umbla din casă 'n casă

Nime 'n lume nu o lasă,

Într'o esle s'așeza,

*) Se repetează la câte 2 versuri.

Aşa fac în privința aceasta și alte popoare și aci zace secretul înaintării lor. Ele pe ele se spriginesc și astfel înaintază și-și croesc o stare și viitor fericit. Numai noi să fim mai pe jos decât alții? Numai noi să fim coadă la topor? N'a fost destul, că de sute de ani am îngrășat pe străini cu sudoarea și câștigul muncii noastre? Să o facem aceasta și acum, când numai dela noi atrîm să ne ridicăm și întărim noi pe noi?

Nu! Destul a fost!

Și aci, ca de încheiere a acestui articol, voi să amintesc încă un lucru, care are lipsă de lămurire. Se poate întembla și să întembla chiar, că și neguțătorii noștri întocmai ca și meseriașii noștri, greșesc câte-odată; să întembla une-ori, că și ei au fost înșelați cu vre-o marfă rea, pe care trebuie se o cheltuiască, ca să nu rămâie de tot de pagubă. Și ce facem noi în asemenea cazuri? Strigăm în gura mare, că *se vede, că e Român*, îl hulim și părăsim.

Dar' oare nu pățim asemenea lucruri și cu neguțătorii străini, mai cu seamă cu Oveii? De câte-ori nu ne dau acestia marfă rea, stricată și ne înșală? Și ce facem în asemenea cazuri? Tăcem și cumpărăm mai departe tot dela străini.

Ei, eată earăși o datină rea, care trebuie să o părăsim. Cum iertăm străinului trebuie să iertăm și la ai noștri, căci nimenea nu este fără greșală.

Încheiem deci zicînd: *unde avem bolți și unde se deschid, să le spriginim din toate puterile*. Deviza noastră să ne fie: *Nici un ac dela străini*.

Silvestru Moldovan.

Bucumanii — la temniță! Din Bucium-Șeasa ni-se anunță pe scurt, că cei osândiți pentru întimpinarea ce au făcut regretatului Băbuțiu, când se întorcea dela temniță, au plecat Joi, 22 l. c. la Alba-Iulia, ca să-și facă osînda.

Ce istorie lungă și tristă se leagă de acest fapt.

Dar' când fu de cătră seară,
A născut un fiu frumos
'L-a numit Ius Christos.
De unde Domnul năștea
Din grădele flori creștea,
Prin păruți făclii ardea,
Peste boare o scădea,
Măndru 'n coarne zuraia.
Maica sfîntă 'și cuvînta:
— D'ale voi colindători,
Voi umblând a colinda
Pomeniți nașterea mea,
Că și eu voiu dărui
Cu dulceața raiului,
Cu bunul pămîntului,
Cu o cupă resă 'n masă
Să fii gazdă sănătoasă
Cu colinda veseloașă.

III.

Cocoș galbin a cântat,
Jos la mare s'a lăsat
Apă 'n aripi 'și-a luat,
S'a făcut un feredeu

Regretatul Iova Băbuțiu, simpaticul preot și însușețitul Român, capelan în Bucium-Șeasa, se întorcea dela Cluj, unde suferi cu alți soți o *lună de temniță* pentru o adresă de aderență la „Republică“.

Firește 'l-au întimpinat cu dragoste și bucurie mulți dintre bravii Români, cari toți îi iubiau; unii îi erau chiar rudeni.

Acestora li-s'a făcut proces. Într'aceea Băbuțiu muri. Procesul însă rămase și în 18 Martie n. 1897 se ținu pertractarea finală în Alba-Iulia,

Au fost condamnați;

Domnii Virgil Todescu, Grigorie Sima, preot, Aurel Danciu, Ioan David, George David, Nicolae Baeșan, preot, Ioan Naicu și Simeon Dandea, — la temniță ordinară de 8—30 zile.

Ear' d-nele Elena, Sofia și Teresia David au fost osândite la pedeapsă de câte 50 fl.

S'au făcut recursuri, — dar' înzădar. Sfirșitul, ca totdeauna — temnița.

Trăească libertatea ungurească!

Congresul național de alegere.

Săptămîna aceasta, Joi, s'a deschis aici în Sibiu congresul bisericii române gr.-or. pentru alegerea unui nou Metropolit, în locul răposatului fost metropolit Miron Romanul.

La acest congres sînt aleși în total 120 de deputați din Ardeal, Bănat și Ungaria. Aproape toți acestia au sosit încă de Mercuri la Sibiu, când s'a ținut întrunirea pregătitoare.

Conform convocării și după datină deputații s'au întrunit Mercuri d. a. la 3 ore în biserică din Sibiu-cetate, unde Il. Sa dl archimandrit și vicar Dr. Harion Pușcariu aduce la cunoștință, că consistorul metropolitan a denumit de comisar pe P. S. Ioan Meșianu, episcopul Aradului și la propunerea sa se alege o comisie de 5, cari îl invită la ședință.

Preasfinția Sa episcopul Meșianu, primit la sosire cu aclamațiune, arată, că scopul acestui congres este a se îndeplini scaunul vîdovit de arhiepiscop și metropolit și salutînd de bună venire pe deputați, declară întrunirea de deschisă.

Secretarul interimal L. Simonescu dă citire raportului consistorului archidieceșan către consistorul metropolitan, prin care îi notifică moartea metropolitului Miron, și ce-

tește convocătorul congresului. Ambele se iau spre știință.

Comisarul vestește că deschiderea congresului se va face mâine la 9 ore, după slujba dumnezească, în sala comitatului, unde se vor ține ședințele. — Cu aceste întrunirea se încheie.

Ședința de Joi. Congresul s'a deschis Joi, când s'a ținut cea dintăiu ședință. P. S. episcopul Meșianu a rostit o cuvîntare frumoasă, părințească, la care a răspuns dl Dr. Alexandru Mocionyi cu o vorbire mai lungă și minunată, în care a arătat însemnătatea bisericii și autonomiei bisericești etc.

S'au ales apoi notarii congresului și comisia verificătoare, căreia 'i-s'au predat actele și credenționalele deputaților.

În ședința de Vineri a dat seamă comisia asupra alegerilor de deputați.

† George C. Cantacuzino.

Săptămîna trecută, România și întreg neamul românesc a pierdut un mare bărbat, George C. Cantacuzino, fost ministru până de curînd.

Cantacuzino a fost cunoscut și la noi.

La 1893 a participat la marea conferință națională din Sibiu. La banchetul ce a urmat a fost ridicat un toast însușețit, pe care 'l-a încheiat cu lacrimi în ochi. Prin moartea lui partidul național liberal perde un distins fruntaș și o mare capacitate financiară.

Din viața răposatului însemnăm următoarele date:

Născut la 1845, în Plocești, Cantacuzino 'și-a făcut școalele mai înalte în Paris. A fost secretar general la ministerul de finanțe (1879), apoi director general al căilor ferate dela 1883 până la 1888. Director politic și proprietar al ziarului „Voința Națională“ dela 15 Msiu 1888 până la 3 Octomvrie 1895. Ministru de finanțe în primul minister Sturdza, apoi sub Aurelian, și în urmă în II. minister Sturdza. A fost un vorbitor parlamentar cu mult talent. În timpul din urmă a repășit din minister constrîns de boala care 'l-a răpus.

G. C. Cantacuzino a suferit de o grea boală, rac, cu dureri cumplite. În mormen-

Să se scalde Dumnezeu.

Mulți se scaldă și să 'ntreabă:

Ce-'i mai bun p'acest pămînt?

Nu-'i mai bun ca boul bun,

Că răstoarnă brează neagră

Și samănă grâu roșiu.

Tot se scaldă și să 'ntreabă:

Ce-'i mai bun p'acest pămînt?

Nu-'i mai bun ca calul bun,

Că te duce ostenit

Și te-aduce odihnit.

Mulți se scaldă și să 'ntreabă:

Ce-'i mai bun p'acest pămînt?

Nu-'i mai bun ca osia bună,

Că vara te hărănește

Și iarna te încălzește.

Noi acum ortaci și buni,

Lăudați și cântați

Și vă bucurați.

Dați dară toți a cânta

Că gazda colac ne-a da,

Fără cărnaț nu ne-om duce

Moiș, viroș, ho pălinche,

Hușoșu ne vine-aminte,

Nașterea lui Christos

Să ne fie de folos.

IV.

Sub dumbrava muntelui (bis)

Dimineața lui Crăciun

Sînt nouă păcurărași:

Dimineața lui Crăciun,*)

Cel mai mare jos pe mare,

Cel mai mic îi străinel

Străinel ca și-un inel,

Și tot pe el îi mînară,

Să întoarcă oile-re,

Cînd oile le 'ntorcea-re.

Lui grea lege că-'i făcea-re

Că pe el ca să-'i omoare.

Da și el din graiu grăia-re:

Pe mine dacă m'omorți,

Pe mine mă îngropați,

În strunguța oilor

*) Se repetează la fiecare rînd.

tarea s'a făcut pe spesele statului, și văduvei i-s'a votat o pensie însemnată. Astfel știu prețul deputații români slujbele însemnate ale marilor fii ai României.

Vestea morții lui a produs jale adâncă atât la noi, cât și în România. Precum aflăm dl Dr. Rațiu, venerabilul președinte al comitetului național a adresat familiei regretatului bărbat o telegramă de condolență. Sântem siguri, că și de astă-dată dl Dr. Rațiu a exprimat sentimentele tuturor Românilor cu simț pentru cauză.

Ziarele din România scriu cu multă dragoste și durere despre răposatul.

Sfânta luptă... pentru limbă.

(Urmare și fine).

Lupta de astăzi.

Câmpul luptei de astăzi e cu mult mai întins, decât cel de odinioară; dar și lupta de astăzi e cu mult mai crâncenă, și mai grea, decât lupta ce au purtat-o strămoșii noștri.

Năvălesc și astăzi asupra noastră popoare străine, nu însă cu furci, cu ciomege, cu săgeți și cu săbii, împotriva cărora te-ai pute lupta tot cu săbii și cu săgeți, cu furci și cu ciomege, ci popoarele, ce năvălesc astăzi pe capul nostru, sânt înarmate cu alte arme, cu arme cu mult mai ascuțite și mai nimicitoare, decât cele de odinioară.

Neamurile, ce vin astăzi în țărișoara noastră, umblă și ele cu gândul să ne nimicească, dar așa, ca să nu se mai pomenească, că cândva au trăit Români pe aceste mândre locuri.

Și grozave sânt armele străinilor: minte școlită și luminată cu învățături adânci deoparte, apoi viclenie și sarlatanie de altă parte, eată grozavele arme, cu cari se luptă astăzi străinii împotriva noastră. Împotriva acestor arme nu ne putem lupta nici cu sabia și nici cu pușca, ci numai cu mintea școlită și luminată. Dar tocmai arma asta ne lipsește noră, pentru-că timp prea lung am fost ținuți în orbie.

Pentru-că sântem neșcoliți și neluminați, avem tare mult de suferit din partea străinilor. Străinii, pentru-că s'ș școliți și luminați, ne sugrumă ași și văzând cu ochii: ne scot rînd pe rînd din vetrele părintești, ne alungă

de pe moșile străbune, laptele dela vară ni-l răpesc, oul de sub găină ni-l înhață, mămăliga de pe fund ni-o iau, sumanal din spate ni-l trag; din gospodari ne-au făcut străinii argați, numai în sec întingem, pentru-că cu faptul nostru se îndulcesc străinii: mai mult flămânzi umblăm, pentru-ca s'ș saturăm pe străini; goi și desculți sântem, pentru-că s'ș încălzim și s'ș îmbrăcăm pe străini. Străinul numai are parte de munca, de sudoarea și de binele nostru! Sântem așa de amețiți de nu mai știm, ce-l cu noi. Noi socotim în orbia noastră, că nici n'am pute trăi fără străini. Și aceasta numai de aceea, pentru-că sântem neluminați și neșcoliți!

Toate slujbele din țeara noastră s'ș în mâinile străinilor. Unde te întorci numai de străini dai. De ce; pentru-că străinii s'ș școliți și luminați! Străinii întru atâta ne-au încălecat, încât socotim în gândul nostru că numai ei ischemați să ne cărmuiască și să ne poruncească.

Noi trebuie să ne luptăm așadară din toate puterile noastre și cu „puteri unite“, pentru dobândirea dreptului și cinstei, ce i-se cuvine limbii române în țeara noastră. Cât timp nu ne vom apuca de lucru cu bună chibzuință, cât timp nu ne vom apuca la luptă dreaptă pentru tot ce e al nostru, atâta vreme vom fi ghionțiți, batjocoriți și nebăgați în seamă ca cei mai de pe urmă. În țeara noastră noi însă nu avem să fim cei de pe urmă, noi trebuie să fim cei dintâi. Pentru-ca să fim însă cei dintâi trebuie să câștigăm eară ce am pierdut. Lucruri pierdute numai prin luptă se pot dobândi.

Deci la luptă, fraților Români, pentru dobândirea dreptului limbii române, și Dumnezeu sfântul ne-a ajutat și ne-a ocrotit sub aripel sale, pentru-că avem să ne luptăm pentru lucru tare sfânt, pentru limba română!

Afacerea foii pedagogice.

Învățătorii continuă a-și da părerile în afacerea foii pedagogice. Toți câți au scris, sânt de părere, ca învățătorii să se grupeze la Foia Poporului, care o spunem aci, dela Anul-Nou încolo, va scrie în coloanele sale regulat și studii pedagogice și lucruri, cari privesc școala și învățământul.

Din părerile, cari s'au publicat în Tribuna dăm aci unele:

Vrednicul învățător P. Conda, în o scrisoare mai lungă arată, că e greu a se face o foaie deosebită și zice, că e bine să se folosească învățătorii de Foia Poporului, apoi încheie astfel:

„Vorba e, că cei-ce stau în fruntea ziarelor din Sibiu prim-vor sarcina grea ori nu? (Vom prim-o. R.d.) Le cerem jertfe pe toată linia. Și noi ce le dăm în schimb? — „Împlinirea datorinței și iubirea de neam vi o cerem“, vor zice. Dar' acestea vi-le dăm, plus micul abonament de 2 fl. pe an. Așa ne-ajute Dumnezeu! P. Conda.

Din tractul Ciceu-Cristurului, 24 Dec. n.

„Vorbă multă sărăcie“. Zic numai atât: E salutară propunerea ca să ne aliem cu toții la „Foia Poporului“. Să nu ne facem atâția scrupuli, să nu fie: câți oameni atâtea păreri. Atunci — sigur vom rămâne cu părerile și fără nici o foaie. Apoi ce vom fi? ceea-ce am fost. O mulțime de oameni cari ne numim „dascăli“, însă nu ne cunoaștem nici noi pe noi, dar' încă să ne cunoască alții?

Ceea-ce zice „Ghica“, că redactorii dela „Foia Poporului“ nu sânt pedagogi“, etc.

Despre aceea n'avem noi a ne îngriji. Sânt destui învățători pensionați, cari ar fi în stare a redacta un magazin întreg pedagogic, se pot angaja la aceea, numai noi de o am sprigini din toate puterile, nu ca peste un an, doi, din lipsă de abonenti se apună că atunci rămânem de risul lumii întregi.

Să o spriginim toți și să colaborăm la ea după puteri, atunci sigur va susta.

Aș mai ave o modestă părere: binevoiască din când în când a publica numele abonenților din fiecare tract protopopesc din toate diecesele.

Aceasta pentru aceea: să provoace și admonieze pe cei neglijenți și la timp să-i cunoască.

Știți pentru-ce o zic aceasta? pentru-că azi călătorești zile întregi și abia dai de un învățător — ba și preoți — cari să aibă o foaie la casa lui. Nu știe el mai mult decât badea Toader și badea Nicșoae din satul lui.

Dacă s'ar întâmpla să fie de acela, cari să se excuse într'un mod sau altul, că-i sărac, că n'are, etc. Aceea nu merge, 2 fl. pe an fi poate da ori-care, chiar dacă ar ave salar numai de 80—100 fl. la an, ceea-ce acum nu mai există.

Un învățător.

Colo'n jocu' mieilor,
Da pe el cine s'ș cânte?
Da zo-a lui oi cele multe,
Da zo cele bălălăi,
Da și cele ochisele
S'ș cânte pe el de jele.

Din Bistrita.

Comunicate de Teodor A. Bogdan, învățător român.

I.
Colo'n jos mai în jos,
Colindăm Doamne colindă*)
Este-o da'bi mănăstire
Da'n mănăstire cin șede?
Nouă popi, nouă dieci
Și pe-atâția patriarhi,
De cu seară itros mare,
Până'n ziua slujbă sfântă,
Slujba sfântă cine-o ascultă
Da-o ascultă maica sfântă,
C'un fiuț micuț în brațe,

*) Se repetează după fiecare vers.

Fiuul plânge și nu tace
Maica sfântă ce se face,
Ea din graiu așa grăia:
Taci fiule, taci dragule
Că maica ție 'ți-o da,
Două mere, două pere
Să te joci în raiu cu ele,
Două mere roșioare
Rupte dela sfântul soare,
Scaunul județului
P'harul botezului,
Pe cei mici de botezat
Pe cei mari de cununat.
Fiuțul din graiu grăia:
Eu maică cum aș tăcea,
Uite'n sus și uite'n jos,
Câți s'ș mici și câți s'ș mari
Toți s'ș meșteri de ș'uri,
Toți cioplesc și giluesc
Mie crucea'mi-o gătesc,
Și'n loc, mamă, de brăuț
M'or încinge cu'n ruguț,
Și'n loc de țăpucuț'n cap
M'or pune ruguț uscat.

II.
Doi boieri bătrâni,
Haida lerui Doamne*)
La ce s'a rugat
Dumnezeu le-a dat,
Masă'n gălbiori
Galbină de flori,
Măr în'r'aurit
Ca mere de-argint,
Jalnica clătea,
Merele cădea
Și le trimitea,
P'un ficior de-al lui,
La ușe de raiu
La fete de craiu,
Slobozi-ne gazdă'n casă?
C'afară plouă de varsă,
De nu crezi, haide și vezi
Că sântem în haine verzi,
Și cătane, dulumane,
Dintre noi doi s'o aflat
Și'n grădină s'o țipat,
În grădină la stupină

*) Se repetează după fiecare vers.

SCRISORI.

Un vrednic învățator.

Veséud, 15 Decembrie 1898.

Mult Onorate Dle Redactor!

Lipsită fiind comuna noastră de conducători, cari să cărmuiască poporul spre bine, măcar-că sântem noi Românii majoritate peste 80 familii și numai 14 familii Sași și vre-o 5 familii Unguri, însă primar în comuna noastră până astăzi nu a fost Român, ci a fost ca primar tot Sas. Acum având în sinul nostru pe bravul învățator *George Albu* din Glâmboaca, ne-au șters întunerecul ochilor noștri al tuturor, căci avându-l de trei ani în mijlocul nostru, își arată o neobosită sârguință atât în popor, cât și în școală, fiind vrednic de cele mai mari laude. Voim aci a aduce una din faptele dlui învățator: În 27 Noembrie 1898 a fost alegere de primar. Solgăbirăul fiind Sas, nu a voit a pune nici un Român în candidare, măcar-că s'a înștiințat unul dintre Români, ci a pus 2 Sași. Văzând dl învățator batjocura făcută de solgăbirău, s'a pus în fruntea Românilor, și cu mare rîvnă i-au știut conduce, adresându-se cu cuvinte înțelepte către solgăbirăul, care supărându-se, l'a amenințat, că dacă nu va asculta de dînsul îl va închide în temniță. (Câtă obraznicie!! Red. „F. P.“). Însă bravul învățator nu se teme de înfricările solgăbirăului, ci sta vesel, răspunzând la ori-ce amenințare; sta vesel între poporul nostru, învățându-i pe oameni și informându-i ce să facă. Văzând solgăbirăul, că poporul ascultă de învățator și că cu toții cereau un Român de primar, a fost silit să ne întărească de primar pe un tinăr român, cu numele *Ioan Hilea*, un fruntaș al poporului nostru. Poporul plin de mulțumire s'a întors dând laudă învățatorului nostru pentru conducerea lui cea bună a poporului.

Protopretor — „de muștră“.

Bozoviciu, 20 Decembrie c.

Onorabilă Redacțiune!

De un timp încoace par-că a amuțit va-rea încântătoare a „Almajului“, par-că ar fi îndestulare comună, par-că ar trăi poporul ca în paradis, de a amuțit așa.

Sîntem prea departe de această vieată dulce și nici nu sperăm ca să ajungem timpul să gustăm fructele ei.

Este-o rece de fântână,
Și c'un strat de busuioac
Să ne rupem câte-un snop,
Și 'n fântână 'ntindelom
Sus la cer stropilu-om,
Să răsără stelele
Stelele proptecele,
La propteala cea mai mare,
Șede Florica gazdei,
Da de lucru ce lucrează,
Împistrește, compistrește,
Măneci albe fraților
Hăinițe copiilor,
Gulere tătâne-seu,
Pe dalba de măneacă
Stă scrisă Duminecă,
Și pe dalba de chetoare
Scrisă-i sfânta sîrbătoare,
Câte sîrbători în lume
Nu-s ca Crăciunul de bune,
Anul-Nou și Boboteaza
Tot după Crăciun urmează.

III.

O ce veste minunată
Șede maica supărată,

Totul ce face ca să tacă tăcerea peștelui și poporul să sufere, e că mult lăudatul protopretor Peczely are astfel de apucături, încât a obligat pe toți popii și dascălii de pe aici.

Înainte de alegerile municipale se lauda el, că partidul liberal trebuie să învingă și nu să tîme de nimeni, și a avut drept, căci o parte a preoțimei din Almaj (cîste excepțiunilor) — au votat pentru candidații liberali. Aceasta vine de acolo, că protopretorul a promis tuturor preoților *ajutorul de stat*, și totodată a cerut dela dînsii și declarațiune în scris că vor fi liberali.

Nu știu, că oare toți preoții au dat în scris, ori baremi au dat făgăduiala protopretorului că vor fi de pînura sa, atîta știu, că ei nici nu s'au mișcat la alegerile municipale, ba din contră unii au votat pentru liberalii protopretorului.

La alegerea din comuna *Dalboșeți*, văzând protopretorul, care era de față, că unii își dau votul pentru alți deputați, îl agrăește pe notarul *Pavel Popoviciu* în fața bărbaților de încredere:

„Ce? Tu ca notar să ai mai mare influență asupra poporului decât tatăl meu, care este președinte de tribunal?“ Vezi Doamne, poporul din Dalboșeți cunoaște pe tatăl protopretorului, că nu l-au mai văzut nici-odată.

Acest protopretor, oare cînd lăudat de foaia *Dreptatea*, astăzi nu se sîește a se lăuda, că înaintașii sei nici în 10 ani nu au avut atîtea pedepse, câte a putut el dicta în 2 ani de zile.

În comuna Bozoviciu în contra protestărilor reprezentanților comunali aduce „tauri“ și „vî-ri“ cumpărați cu sume mari, și fiindcă acestia nu se pot aplica, fi vinde cu preț mai mic și deosebirea de câte 60—70 fl. voește a o arunca în spatele comunei. Astfel în 19 l. c. fiind conchemată reprezentațiunea comună pentru cumpărarea „vîerilor“ nefiind reprezentanții în număr recerut adunați, ci numai niște mameluci de ai protopretorului, notarul cu primarul declară ședința de deschisă, și aduc hotărîre, să aducă vîerii și să-i vînză, și totodată și deficitul de 60—70 fl. dela vînderea taurilor, fără să fi fost pus la ordinea zilei, se hotărăește a se acoperi din budgetul comunei, va să zică din spatele poporului. Dar' nu a fost destul aceasta, ci hotărîndu-se, își formează o deputație în frunte cu *Petru Pișlea* și duc mulțumiri protopretorului că le-au adus rassă nobilă de „tauri“ pe care reprezentațiunea în ședința plenară

Vin și ângerii și-o întrebă.
Ce șezi maică supărată.
Cum n'oiu fi eu supărată?
Că venind Christos în lume
Paindu-i mai frumos nume,
Trei cocoși negrii cântară
Iuda 'n sus se ridicară,
La Jidovi așa strigară:
Dați-mi 30 de arginți
Pe Christos vouă vi-l vînd,
Dar' Jidovii nu crezură
Până cina 'și-o făcură,
Dacă cina au cinat,
Iuda 'n brațe l'a luat
La Jidovi l'a arătat,
Jidovii l-au apucat
Sus pe cruce l-au legat,
Doi Jidovi cuie-i bătea,
Sângele vale-i mergea,
Maica sfântă îl stringea.
Într'un păhăraș de-argint
Să fie de miruit,
Cât om trăi pe pămînt.

dela 12 Noembrie a. c. nevoind a-i primi au fost siliți a-i vinde, și deficitul de 60—70 fl. a-l colecta dela mamelucii sei, ear' acum să-i mulțumească, că banii se vor acoperi din venitele comunei.

Oare poate să crează cineva o comedie ca aceasta, dar' aceasta e faptă și e vrednică a o descoperi on. public român spre a-i face o idee lămurită despre stările de aici.

Deocamdată atîta, alte isprăvuri le voi descoperi cu alt prilej. Acum numai atrag atențiunea dlui vicecomite și dlui comite-suprem asupra faptei, că „taurii“ s'au adus fără învoirea și în contra protestărilor comunelor, numai de protopretor, care ne face cheltueli zădarnice, cumpărându-i scump și vînzându-i ieftin, și întrebăm, oare nu e aceasta volnicie din deregătorie? *Almajanul.*

Din Bănat.

Sasca-montană, Decembrie c.

Stimate Dle Redactor!

Comuna noastră *Sasca-montană*, este un orășel, în partea mare locuit de Români. Avem biserică foarte frumoasă, făcută de moșii noștri. Până am avut preot pe fie iertatul *Mihail Alexandroviciu* care a slujit la altarul Domnului peste 40 de ani, sfînta noastră maică biserică era într'o stare foarte bună. În acest timp făcutu-s'a oroloj în turnul sfîntei biserici, biserică s'a acoperit cu tinichea (blechiu), s'a făcut sfîntul mormînt al Domnului nostru Isus Christos foarte frumos, făcutu-s'au mai multe sîte și stihare, pentru copii haine pentru îmbrăcat în biserică ș. a.

Au mai rămas și bani gata, și bani pe la oameni. Din banii șestia s'a făcut gard de fer în jurul sfîntei biserici, prin îngrijirea dlui învățator *Filip Băiaș*.

Marind preotul nostru sus pomenit, s'a făcut concurs și a venit la alegerea de preot dl protopresbiter *Filip Adam*. Am avut trei preoți în candidație, adică doi preoți și un teolog absolut. Creștinii noștri săscani erau foarte veseli, că vine preotul cutare, ba cutare, ba un teolog la alegere. Venind toți membrii sinodului, unii au cerut dela dl protopop să se scărească birul preotesc și multe alte lucruri, preonoratul d. protopop a zis, că dînsul nu a venit decât pentru alegerea de preot, și s'a făcut larmă și s'a închis ședința.

Atunci venerabilul consistor a trimis pe un teolog de preot administrator, și purtându-se cam bine cu creștinii, la doi-trei ani a fost ales și întărit de paroch. Astăzi însă, preotul nostru *Ioan Murgu*, este și președintele comitetului, și prin conducerea lui și a epitropiei, am ajuns într'o stare foarte rea în biserică. Nu sînt bani, steagurile s'au rupt, ș. a.

Din pricina preotului, mulți nu vin la biserică, alții vin și nu dau nici un crucer. Apoi dl preot, pentru birul preotesc a mai luat zăloage dela creștini, deși putea să se înțeleagă cu oamenii, cu bine, nu cu răul.

Întorcîndu-mă la d-voastră, dlor frați săscani, vă zic, nu purtați pismă cu D-zeu și cu sfînta biserică! Avem doi învățatori în comună, oameni buni, să ne rugăm de ei să ne ajute, ear' noi să punem umăr la umăr și să îndreptăm treaba, atunci vom fi plăcuți înaintea Domnului și atunci Dumnezeu ne va ajuta.

Întorcîndu-mă la D-ta părinte îți zic, ca președinte al comitetului, ține ședințe cu membrii, să vedem ce fac epitropii noștri cu sfînta biserică, că atunci vom fi fii adevărați ai lui Dumnezeu.

Ear' despre alte pîcate de-ale D-tale tac acum, în credința, că te vei îndrepta, caci altcum vei fi de risul tuturor. *Un Săscan.*

Mocani dela Mogos.

Ilustrație din Zarandul și Munții-Apuseni.

Dăm azi earăși o icoană, care înfățișează un port românesc. Este o păreche de *Mocani* din fundul mocă-nimei, dela *Mogos*. Icoana este scoasă din cartea dlui Silvestru Moldovan, Zarandul și Munții-Apuseni, eșită de curând, în care se află descrierea ținutului, portului și obiceiurilor acestor locuitori munteni ai Ardealului.

Din acest prilej atragem luarea aminte a cetitorilor asupra acestei cărți, lăudată de cătră toate foile noastre.

PARTEA ECONOMICĂ.

Pivnița.

Dela o pivniță bună se cere a fi scutită de frig, de căldură prea mare, de umezeală și mucezeală; mai departe în ea se fie aer curat și sbicit și lumină îndestulitoare. Astfel se poate întâmpla ușor, ca d. p. toți cartofii, ce se păstrează în ea să devină nefolositori, dacă temperatura în pivniță ajunge sub zero; fiind căldura prea mare, pagura adesea e și mai simțită, pentru-că toate plantele tuberculoase și rădăcinoase puse grămadă se inferbentă, puterea lor nutritoare și gustul scade, încolțesc, mucezesec și chiar putrezesc. În o pivniță bună căldura se nu treacă vara peste 10—14 grade R. și iarna peste 6—10 grade. Un grad prea mare de căldură se poate mai ușor în-lătura, pe când în contra frigului e greu de luptat, cu deosebire, dacă pivnița nu e destul de afundă.

Totuși și aici se poate ajuta în cele mai multe întâmplări prin oblojirea ușilor și ferestrelor, cum și prin grămădirea de pământ împrejurul păreților. Totuși aici cel mai potrivit lucru este afunzimea pivniței; cheltuelile făcute spre acest sfârșit se răsplătesc îndestul. Pivnițele de altfel bune pot deveni nefolosibile, dacă în ele se păstrează tot felul de lucruri, ce numai se pot închipui. Așa se pot vedea adesea în aceeași pivniță: napi, cartofi, legume, poame, vin ș. a. Une-ori se ține acolo și laptele; că în astfel de pivnițe trebuie să se desvoalte un aer rău, nime nu se poate îndoi.

De aceea treaba e de a se întocmi în astfel de mod, ca deosebitele feluri de lucruri să fie așezate deschilinit, mai

ales vinul, poamele, laptele ș. a. cari sunt mai simțitoare de un aer rău. Pentru-ca aceasta să se poată face, omul ar trebui să aibă la îndemână mai multe pivnițe. La noue zidiri e și bine să se aibă în vedere acest lucru; ear' la cele vechi să se facă despărțituri de scânduri. În despărțământul pentru vin ar mai pute fi păstrate: poame, unt, ouă. Pentru legume, tubercule (crumpene ș. a.) să se facă un despărțământ deosebit.

Este neapărat de lipsă ca crumpe-nile, legumele, rădăcinile și poamele să se așeze numai după-ce s'au sbicit deplin, pentru-că la din contră ușor se poate începe putrezirea și mai cu seamă fiind pivnița prea călduroasă. De aceea înainte

Mocani dela Mogos.

de a se pune spre păstrare cartofi trebuie așezați la loc aeris. unde să se poată întoarce mai de multe-ori cu lopata până se vor svânta bine. Cu chipul acesta se va cruța mai târziu ostenelele cu alegerea lor. Cartofii nu trebuie așezați într'un strat mai gros de 80—100 cm. (1 metru). Pentru poame trebuie să se facă anume întocmiri din lați, cari se servească numai la păstrarea lor. Fiecare din lații de dedesubt trebuie să aibă unul de altul o depărtare de un lat de deget. Toate produsele ce se păstrează în pivniță, trebuie cercetate neîntrerupt și cele-ce încep a se strica, trebuie depărtate. Aerisirea pivniței pe timp frumos, într'ameazi trebuie făcută cât mai des.

Staula pentru porci și îngrijirea acelor.

Staula porcilor (cotețele) trebuie să fie curate, bine aerisate, nici prea călduroase, nici prea friguroase, scutite în contra vânturilor aspre și provăzute cu (să aibă) despărțământ după virstă și gen. Pentru un porc se socotește un spaț (loc) de 0.60—1.20, pentru un vier 2.40, pentru o scroafă cu purcei 3—4 metri pătrați. Înălțimea unui coteț se acomodează după numărul animalelor, 2.3—2.8 metri. Pentru a ave pe seama porcilor un culcuș svintat, podeala cotețului trebuie să fie ridicată cel puțin 30 cm. peste fața pământului și a îngrijii pururea de un așternut moale și peste iarnă călduros.

De osebită însemnătate este temperatura cotețului; pentru-că cu cât animalele sunt de soiuri mai alese, cu atât sunt acoperite cu păr mai subțire și mai puțin, și prin urmare expuse răcelilor, de cari sufer mai cu seamă purceii. Mai departe cotețul să fie liber de umezeli mucede, să fie călduros și sbicit, poziția să-i fie în spre miazăzi, pentru-ca în timpul frigului în coteț să fie o temperatură de cel puțin 8 grade. Din contră peste vară e de lipsă ca cotețele să fie la loc răcoros, pentru-că din pricina prea mării ferbințeli porcii capătă o mulțime de boale.

Păreții trebuie să fie făcuți din material solid (tare), pentru-că altfel aceia sufer din cauza multului pișelău; mai potrivită este cărămida la zidirea păreților. Poleiala pe din lăuntru a acestora e bine să se facă cu ciment. Ferestrele se fac late, din sticlă ordinară (de rînd) și de-adreptul subcoperiș. Ajungerea în mod nemijlocit a razelor soarelui în cotețe e de a se încunjura.

Dacă cotețul n'are înălțimea de lipsă, trebuie să se facă anumite întocmiri pentru aerisare. De mare însemnătate este podeala (podeala), pentru-că el trebuie să rabde bine în contra încercărilor de a rîma, ce porcii le fac tot într'una. Cea mai potrivită podeală se poate face bătînd bine un strat de rămășițe de dărimături (cărămizi cu var), peste care se pune beton-ciment în grosime de 8—10 cm. Podeala să nu fie prea lucie, ca animalele greoaie să nu lunece.

O bună și ieftină materie pentru cotețe se câștigă amestecând 6 părți ce-

nușe din cărbuni de peatră, cu 2 părți nêsip petricos (mare), $\frac{3}{4}$ ciment de Portland și 1 parte cir gros de var.

Pentru-ca și fără așternut porcii se aibă culcuș călduros, se recomandă a se face pe podeală deoparte un pătut ceva mai ridicat de scânduri oblite. Porcii se obișnuiesc în curând a se culca pe acesta și a-l ține curat. Podeala trebuie să fie înclinată, adică ceva plecată într-o parte și să aibă canal (scoc) pentru scurgerea pișelăului. Podeala trebuie să se curețe de gunoiu tot la două zile; ear' troaca să se spele, pe cât numai e cu putință, în toată ziua cu apă caldă, pentru a cărei scurgere troaca să aibă în partea din jos o gaură.

Păreții despărțitori cei mai buni sunt cei făcuți din cărămidă bine arsă și pe amândouă părțile cimentăți. Buni sunt și cei ce constau din drugi (stlpi) de fer înțepeniți în podeală. În indoiturile cuielelor acestora se așează orizontal scânduri de câte 4 cm. groase.

Trocile din tuciu sau ciment sunt mai bune ca cele de lemn. Aceste încă trebuie despărțite astfel, ca porcii cei mai slabi să nu poată fi respinși dela mâncare.

De mare însemnătate pentru dezvoltarea în deplină sănătate a porcilor sunt curțile menite pentru porci, unde acestia să se poată mișca regulat în liber, se poată respira aer curat, să se soarească și să rime.

Curtea porcilor trebuie să fie cel puțin de două-ori mai mare decât cotețul și închisă.

Aflându-se în apropierea cotețului un pârâu sau un lac cu apă bună, e bine, dacă o parte din aceste se poate abate în curtea întocmită pentru porci, pentru-ca ei să aibă și prilej de a se scâlda. Ear' în lipsa acestora să li-se întocmească, cum am spus și altă dată, scaldătoare, în care apa să se premenească cât mai des.

Economia de porci este una din cele mai rentabile și mai cu seamă având soiuri alese de porci. De aceea economii trebuie să se gândească a le face întocmiri potrivite; pentru-ca în lipsa cotețelor corespunzătoare (avea bune) și a bunei îngrijiri peste tot se ivesc cele mai multe boale între porci. Numai ni-se pare, că porcii n'ar fi gingași; în faptă ei cer o deosebită și necurmată îngrijire, care numai în cotețe cum se cade li-se poate da.

Cum să îngrășe porcii.

Eram în țeara nemțească cu niște țărani nemți la un ospet și vorbeam de ale gospodăriei și anume de îngrășatul vitelor de vânzare. A venit rîndul să vorbim și de îngrășatul porcilor. Așa mă întreabă un Neamț:

— Spune-mi d-ta, mă rog, cum îngrășați porcii, dacă vi-s de vîndut?

— Noi li îngrășem cu pâine, adică cu păpușoiu, ori cu orz, răspund eu.

— Ei bine, și noi li îngrășem cam așa dar' e vorba ca să îngrăși porcul iute. Ce

faceți d-voastră, când voiți ca porcul să vi-se îngrășe iute?

— Ii dăm mai mult de mâncare și îi ținem bine rîndul: dimineața, la amezzi și seara.

— Vezi d-ta, atîta nu-i destul: dacă vreați să vi-se îngrășe porcul iute, apoi dați-i de mâncare deajuns, țineți-i rîndul dimineața, la amezzi și seara, dară totdeauna mai puneți-i în mâncare și câte o lingură bună de cărbuni pisăți ca făină. Așa porcul ce ați avu să-l țineți îngrășat șese săptămâni, cu aceeași mâncare vi-l veți îngrășa în trei săptămâni. Lui cărbunii în mâncare îi vin tare bine și rînda îi rîșnește ce mîncă mai ușor.

— Eacă asta n'am știut o și am să cerc și eu, cum voi ajunge acasă la Bucovina.

Venind acasă la Bucovina am și cercat de am dat cărbuni în mâncare la porcii de îngrășat și într'adevăr am văzut, că ceea-ce îmi spunea neamțul din Țeara-nemțească la ospet, era tare adevărat; numai atîta era deosebirea, că acuma amestecînd cărbuni în mîncarea porcului, trebuie, ca mîncarea lui să nu fie grăunțe ori orz întreg, ci tot niște hîlbe. Eu așadară dau numai urzeală de orz ori de păpușoiu feartă și amestecată cu cărbuni.

Porcul meu îngrășat așa, cum dau porcarii în țîrg cu ochiul de dîsus, îndată 'mi-l și cumpără, mai ales pentru-ca nici lînji nu găsesc pe limba lui.

Cine vrea așadară să-și îngrășe porcii și să capete pe dîșii bani buni, să facă ca mine. Din „Deșteptarea“ (Cernăuți). C. S.

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului“.

— Raportul general al comitetului central pe anul 1897. — (Urmare).

Cartea stuparilor săteni.

La budgetul nostru pro 1897 ne-a fost pusă la dispozițiune suma de fl. 150 pentru tipărirea de cărți agricole. În scopul folosirii acestei sume și spre a corespunde trebuințelor adînc simțite ale stuparilor noștri, comitetul D-Voastră a insistat ca zelosul învățator și stupar de aici dl Romul Simu să întocmească o scriere îndemnatică și accesibilă pentru popor, în care să se cuprindă toate cunoștințele indispensabile unui stupar. La rîndul seu dl Simu ne-a prezentat „Cartea stuparilor săteni“, pe care o am tipărit pe speșele Reuniunii noastre cu menirea „să împintene obștea românească la îmbrățișarea pe întrecute a acestui ram economic atît de ușor, ademenitor și bănos“. Ostenelele de autor ale dlui Simu, comitetul a ținut să le compenseze cu onorarul de fl. 75. Prețul tiparului cu fl. 94.50, s'a acoperit cu fl. 75 din averea Reuniunii și cu 55 exemplare din broșură, cedate „Tipografiei“. Clișeurile întrebunțate la ilustrațiunile din text ni-s'au dat în mod gratuit de „Reuniunea regnicolară a stuparilor din Ungaria“ cu sediul în Budapesta.

Alte afaceri.

Din restul prețului vitelor rassa „Pinzgau“, în 1897 am mai încassat fl. 201. Comitetul va stărui și pentru încassarea restului.

Cuptorul de uscat poame sistem „Cazenille“, ce a fost zidit în piața diu

Seliște, în urma unor edificări, întreprinse de comună, a fost mutat într'alt loc. Această împrejurare deoparte, ear' de alta lipsa de recoltă au făcut de cuptorul nostru n'a funcționat nici în 1897.

Statute de ale Reuniunii noastre și de ale tovarășilor agricole, s'au trimis la cerere mai multor frunțași din diferite părți.

Între spriginitorii și binefăcătorii Reuniunii noastre numărăm onorabilul institut de credit și economii „Albina“, care a binevoit a ne vota din cuota de binefacere și pentru a. tr. un ajutor de fl. 100. Stimabilul domn Ioan I. Cloaje, proprietar în Boița, ne-a dăruit premiul de fl. 3, ce i-s'a acordat pentru vitele expuse la expozițiunea din Boița. Stimabilii domni primipretori A. Dörr din Sebeșul-săsesc, P. Draghici din Seliște, G. de Bedeus din Nocrichiu și Mangesiș din Mercurea, prin neprețuitele servicii făcute Reuniunii noastre la încassarea taxelor dela membri și prin interesul ce-l poartă afacerilor țînătoare de Reuniune, și-au câștigat, titlu la recunoștința noastră.

Publicațiunile reuniunii.

Între publicațiunile noastre mai de interes se numără: rescriptul ministerial despre deschiderea în piața din Budapesta a halelor de comerț și produse agricole; despre ținerea a câte unui curs de altoit pomi în Keszthely și Mănăștur; instrucțiunea despre „școala de repetiție agricolă“, impusă prin minister; rescriptul ministerial relativ la prevederea comunelor cu veri procurați cu preț redus, solvabil între condițiuni avantajoase; publicațiunea comisiunii economice comitatense, conform căreia pe baza datelor câștigate de „Reuniunea săsească agricolă cercuală din Sebeșul-săsesc“, cu lucrarea unui pămînt de experimentare, subvenționat de comitat, în mărime de 1 juger 290⁰ și sîmănat cu grâu s'au cheltuit fl. 42.55 și a adus un venit de fl. 96; pentru un loc de aceeași mărime, sîmănat cu cucuruz, s'au cheltuit fl. 29.05 și s'au încassat fl. 54; pentru alt loc de aceeași extensiune, sîmănat cu ovės și trifoiu, s'au cheltuit fl. 35.15 și a adus fl. 69 și în fine pentru un loc tot de aceeași mărime, sîmănat cu trifoiu și mîzêriche, s'au cheltuit fl. 16.75 și s'au încassat fl. 40; mai departe rescriptul ministerial despre scutirea de vamă a stupușelor de plută, ce se folosesc la nobilitarea viței de viie; consemnarea armăsarilor din hergheliile de stat înființate în 1897; rescriptul ministerial despre cautelele contra boalei rîmătorilor; instrucțiunea ministerială despre cautelele contra boalei de gură și de unghii, cum și pentru vindecarea de acest morb a bovinelor; instrucțiunea ministerială despre folosirea cheagului de sînge al rîmătorilor vindecați de ciumă; mai multe instrucțiuni despre măsurile de luat contra peronosporiei și contra mustelor de Hesen; un apel adresat de noi cătră toți acei țărani mai deștepți, cari ar dori să afe aplicație ca agronomi practici la școala normală pentru institutori din Câmpulung; rescriptul ministerial despre instituirea în sensul

art. de lege 35 ex 1897 a oficiului central statistic și despre desființarea comisiunilor statistice municipale; programul examenelor dela școala agronomică a comitatului nostru; instrucțiunea ministerială relativă la art. de lege XXIII ex 1893 despre pregătirea și vânzarea vinurilor măiestrite; publicațiunea ministerială despre vinderea pentru comune a taurilor cu preț redus, solvabil în 3 rate; instrucțiunea ministerială despre înființarea școalelor de pomărit etc. etc.

Chestiuni interne.

Cruda și nemiloasa moarte ne-a redus și în anul trecut în mod simțit șirurile noastre, lipsindu-ne pe lângă fostul vicepresident, regretatul Iosif Popp, de unul dintre cei mai laborioși și pricepuți colegi al nostru, de mult regretatul director al băncii de asigurare »Transilvania« Dr. Aurel Brode, fost membru în comitetul nostru central, traducătorul compendiului »Însoțirea de credit rurale« de W. F. Raiffeisen. Neuitatul nostru coleg este primul, care și-a luat de problemă înființarea de însoțiri de credit rurale la noi. În semn de adânc regret comitetul a depus pe cosciugul defunctului o coroană cu inscripția »Neobositului spriginitor și tovarăș«, a exprimat prin rostul presidentului nostru durerea și ireparabila pierdere, ce ne-a cauzat decedarea acestui valoros împreună muncitor și în fine comitetul a luat parte corporativ la astrucarea rămășițelor pământești ale răposatului. Nu mai puțină durere ne-a cauzat trecerea la cele eterne a vrednicului membru pe viață David baron Ursu de Margina, colonel în pens. și a membrilor ordinari Constantin Bugarsky, comerciant, Ioan Dolian, publicist, Ioan Hannia, director seminarial, toți din Sibiu, David Ilisie, episcop și Sim. Pavel Marcu, ec., ambii din Fofeldea, Rusalim Costeinu, econom în Porcești, Șerban Dancăș, ec., în Rășinari, Nicolae Mosora, primar în Seliște, Ioan Iosof, paroch în Tilișca, Teodor Coman, preot și Ioan Popescu, învățător dirigent, ambii din Veștem și Flaviu St. Șulufiu, director de bunuri în Vidrasău. (Va urma).

Reuniunea

(însoțirea) cărcămarilor și cea a fabricanților de spirt și a vânzătorilor în mare.

Articolii de lege XVI și XVII din 1898, cu privire la darea de consum pentru negoțul de spirt, pentru zahăr și bere, au pus în mișcare pe toți cei cari îi privește. Deoparte cei-ce se indeletnicesc cu vinderea în mic, cum sunt cărcămarii și boltașii, vându-și amenințate interesele din partea fabricanților de spirt și a vânzătorilor în mare, au pus la cale înființarea unei reuniuni pentru întregă țeara, au făcut statutele de lipsă și și au o gazetă a lor, care le apără interesele și le dă sfaturi.

De altă parte fabricanții de spirt și vânzătorii în mare din patrie s'au adunat și sfătuit și ei, cum și-ar pute mai bine

apără interesele lor, care atât însemnează, a apuca sub picior pe vânzătorii în mic, dintre cari mulți sunt și din poporul nostru.

Legea cea nouă, despre care vorbim, așadar' a pricinuit și pricinuește multă îngrijire și neodihnă fabricanților și vânzătorilor de beuturi și zahăr și și-a împărțit mai mult ca ori-când în două tabere, fiecare căutând să și asigureze cât mai bine interesele.

În această luptă, ca în toate luptele între cei puternici și între cei mai slabi, numai prin unirea puterilor cei din urmă vor pute să se îngrădească în contra celor dintâi; pentru-că fabricanții cei bogați și vânzătorii în mare vor pune toate în mișcare, ca să și însureze poziția și nici nu le va fi prea greu a o face aceasta, dacă cei mici nu vor ști cum să se apere.

În această luptă de interese, precum am mai promis, vom sta și noi în ajutorul oamenilor nostri, ținându-i în curent cu mersul lucrurilor.

Agricultura

este temelul civilizațiunii (culturei, înaintării) popoarelor

La civilizația popoarelor, au contribuit felurite împrejurări locale, însă toate au fost și sunt așezătoare de una mai de frunte, care a permis conlucrarea celorlalte și anume »agricultura« — de aceea chiar astăzi, gradul de civilizație și de dezvoltare al unui popor se judecă după dezvoltarea agriculturii sale.

Să vedem acum cum agricultura a fost și este pedestalul (temelul) civilizațiunii popoarelor: Să știe, că precum unele plante servesc la mobilizarea și fixarea unor terenuri (locuri) tot așa se poate socoti și agricultura peste tot, ca mijloc de stabilire al popoarelor, căci omul în stare de sălbătăcie, trăind cu ceea-ce natura îi pune la îndemână în dar', era nevoit să cutriere de dimineața și până seara din un loc în altul, pentru-ca să facă destul celor mai neapărate trebuințe ale vieții, adică — nutreământului.

Ei bine, în această stare a lucrurilor, omul nu putea ave o locuință statornică, ci se muta din loc în loc, ca și animalele sălbătice de astăzi, când mijloacele de traiu au devenit neîndeștătoare într'un loc; așa, că el nu se gândea, decât numai să facă destul acestor trebuințe.

Când însă omul s'a mai deșteptat și a putut să îmblânzească unele animale, cari se-i deo foloasele cele mai neapărate, el a părăsit încetul cu încetul în decursul timpului starea de sălbătăcie, de vânătoare și pescar, și s'a datat la păstorie; în această stare, deși omul este încă tot neașezat statornic, însă el nu mai cutriere ca mai înainte; eată dar' un pas spre civilizație! — În sfârșit, când omul a îmblânzit animalele de muncă și a început să cunoască, că prin lucrarea pământului poate să și câștige mijloacele de traiu, nu numai pentru sine, dar și pentru familia sa, de pe un loc destul de restrîns (mic) și totodată pe un timp îndelungat, el a început a și face locuință statornică și a forma sate, sub formă de comunități puțin mai civilizate; odată astfel așezat și-a asigurat pentru un timp îndelungat de cele mai de lipsă lucruri, numai atunci a putut să se gândească și la altceva, și prin

geniul (mintea) lui a putut să descopere lucruri noi, cari să fie și ei folositoare; tot atunci a putut să se formeze deosebitele ocupațiuni (indeletniciri), căci odată ce cineva putea ca prin agricultură să și producă mijloace de traiu îndeajuns pentru el, ba încă să și treacă, atunci, ca urmare naturală, o parte din oameni s'au datat la alte ocupațiuni, schimbând între ei produsele, și astfel s'a creat și ceea-ce se numește »schimbul«.

De altmintrelea chiar istoria ne spune, că atunci când s'a coborît poporul egiptean din munți, sub conducerea înțeleptului Menes și s'a datat la cultura pământului în valea Nilului, de atunci se datează cele dintâi sate și orașe din valea Nilului, și numai în urma așezării statornice a lor au fost zidite mărețele piramide și alte monumente din valea aceluia riu. Ca pildă, că numai agricultura pricinuește așezarea în mod statornic a popoarelor avem și astăzi pe Țigani și poporul ovrăiesc, cari nu au această ocupațiune și cutrieră din un loc în altul.

Prin urmare, prin cultura pământului se fixează (se așează) popoarele și odată așezate în anumite regiuni (locuri), pot să se indeletnicească cu felurite ocupațiuni, dând naștere la împărțirea muncii atât de însemnată pentru înaintarea omenimei.

Eată deci cum agricultura este punctul de plecare spre progres al popoarelor; căci este cu neputință, ca cineva să se gândească la altceva, până-ce mijloacele de traiu îi lipsesc.

Dar agricultura înfloritoare este cel mai nelindios semn, că o nație s'a ridicat pe o treaptă înaltă de cultură și civilizație. De aici datorința tuturor oamenilor nostri de bine să ajute în tot chipul înaintarea agriculturii, care se poate zice cu tot dreptul, că formează cea mai puternică și statornică temelie a nației românești.

Sind, 10 Decembrie 1898.

Alexandru Em. Pestean,

agronom.

Regule pentru călători în timp de ninsoare.

1. În timp de iarnă, și mai ales când ai să faci călătorie prin zăpadă, să nu pleci la drum cu rinza goală; ci înainte de plecare să și potolești foamea.

2. Să nu și împovărezi trupul cu lucruri neapărat de lipsă; pentru-că e o prostie a și mări povara trupului și a și îngreuna înaintea ea prin zăpadă.

3. Înainte de plecare, precum și în decursul călătoriei să nu beai beuturi spirituoase, cari numai aștă nervii și după o ridicare pe o clipită a puterii muschilor, au ca urmare o obosire cu atât mai mare a acelora.

4. Înaintând, fii cu băgare de seamă la direcția drumului. În timp de neguri și viscole e foarte ușor a perde și calea cea mai bine cunoscută și a nu mai da de locul unde și ai pus de gând să ajungi.

5. Trebuind să mergi pe un loc lipsit de drum, ai să te îndreptezi după direcția vântului. Acesta trebuie să te lovească nelnterupt tot dintr'o parte, dacă cumva nu sunt mari deosebiri în direcția drumului.

6. Dacă ai perdut calea, bine să iai seama; fără să te pripești, cu sânge

rece și cu răbdare de fer să iai hotărîrea de a merge înainte sau înapoi.

7. Nu-ți risipi puterile prin o pășire pripită înainte. Ce-ți folosește, dacă vei da navală din toate puterile prin zăpadă, când după aceea vei trebui să stai timp mai îndelungat, gâfâind din plămâni, bătându-ți inima și cu fruntea inferbentată, pentru a răsufla.

Este fapt, că rar se întîmplă ca cineva să înghețe în zăpadă, ci mai adeseori se sfîrșește lovit fiind de gută.

8. Fă pauze mai dese, însă nu prea lungi. Pausale peste măsură sînt cele mai primejdioase pentru călători în timpul iernei.

9. Vrei totuși să-ți potolești foamea și să depărtezi pe un moment oboseala puterilor, îmbucă puțină pâine și înghite odată vin sau rachiu. Pentru săturare însă se mănâncă numai ajungînd acasă sau la locul, unde ai plecat.

Sfaturi economice.

Pregătirea grădinei pentru primăvară.

Unii prieteni ai grădinilor cred, că peste iarnă nu s'ar pute face nimic în grădină și amînă toate lucrările pe primăvară. Multe lucrări însă se pot îndeplini mult mai bine iarna decât primăvara, pentru-că chiar primăvara este timpul cel mai nestatornic, cu vînt, ploaie și zăpadă, astfel, că afară în slobod e cu neputință a face un lucru bun. Adesea s'a întîmplat multora, că cele mai întetitoare lucrări le au amînat pe primăvara, pe când ele se puteau foarte bine îndeplini în zilele frumoase de iarnă. Pentru aceea se folosim ori-ce zi frumoasă de iarnă, cu deosebire pentru lucrarea pămîntului, ridicarea cărărilor, pregătirea locului pentru plantarea pomilor, a viței, a sgrîșeilor, strugureilor, smeurei, trandafirilor ș. a., pentru-că numai săpînd găuri destul de afunde și largi și gunoindu-le bine, se poate aștepta cu siguranță ca plantelor să le umble bine. Rigolarea și gunoarea încă se pot face mai bine iarna pe timp sbicit și când pămîntul nu e prea tare înghețat. Lucrat astfel pămîntul, din mort și sîlbatec ce e, se face bun, încît primăvara putem planta în el ori-ce am voi.

Cum se pot folosi timp îndelungat taurii buni de prăsilă?

Nimic mai rău îngrijit ca taurii și vierii comunelor noastre. De aceste animale pe nime nu-i doare. Tocmai de aceea în cele mai multe comune taurii sînt slabi, periți și neharnici de o prăsilă în regulă. Din această pricină urmează pagube foarte mari pentru locuitorii comunelor noastre și pentru economie peste tot.

Spre a îndelunga, pe cât numai e cu putință, întrebuințarea cu folos a tau-

rilor, sînt de a se avî în vedere următoarele regule: 1. Taurul de prăsilă să nu se folosească la gonit nici prea tîner, nici prea des. 2. Să nu i-se dea nutreț de îngrășat, ci ovîș și fîn bun; nici să nu i-se dea de beut apă amestecată cu făină, ori urluială de seacă. 3. Să se poarte grije de mișcare regulată în liber (slobod), fie într'un loc anume pentru alergat sau să se prindă în jug. 4. Umblă cu el prietenește și liniștit și nu-l îngrășa, pentru-că numai cu chipul acesta vei pute ajunge să capeți la expoziții premiul cel dintîiu.

Nerodirea nucilor.

Pentru-ca să ajute rodirea nucilor, în unele ținuturi pe timpul înfloririi oamenii li sbicuesc cu lați lungi, ca cu chipul acesta praful florilor bărbătești să se împreune cu al celor femeiești. Această lucrare însă e cu totul nefolositoare. Pricina nerodirii nucilor zace mai cu seamă în împrejurarea, că florile lor despărțite după gen nu înfloresc deodată, ci cele feminine sînt trecute, înainte de a se deschide cele bărbătești. Prin urmare nu se poate întempla fructificarea. Chiar și la florile de același gen este deosebire cu privire la timpul înfloririi, unele înflorind deodată, altele și cu 4 săptămîni mai tîrziu. În ținuturi, unde sînt cultivați mulți nuci, s. p. la Ren și în unele părți ale Franciei nu vine înainte nerodirea din pricina deosebirii, timpului de înflorire, pentru-că pe deosebitii pomi de-a-pururea se arată flori de ambe genurile, ear' vîntul și insectele duc praful acolo, unde e trebuință de el. Această împrejurare să fie de învățatură pentru cultivatorii noștri de pomi, ca nucii să nu-i cultive nici-odată singuratici, ci în grupe, adecă mai mulți în apropiere unii de alții.

Știri economice.

Noue colonisări? În comunele Ciola și Paulis-Baracska, în comitatul Aradului, se va întocmi o mare grădină pentru altoii de viță de vie. Ministrul a poruncit, ca în fiecare comună din aceste să se zidească 100 case pentru muncitorii de vie. Altoii de vie îi va da statul în cinste la primăvară. Isprava aceasta a domnilor dela cărmă ar fi foarte bună — dar' teamă-ne, că în cele 100 case va așeza tot Săceni ori alt soi de Unguri și în chipul acesta earăși se va face o colonie de Maghiari printre Români — sub cuvîntul, că lucră pentru propășirea țerei.

Noue oficii telegrafice și telefonice. Pe calea ferată de pe Someș, la stațiunile Bărgău, Bărgău-Bistrița și Faad s'au deschis oficii telegrafice întocmite și pentru primirea telegramelor private.

La oficiul postal și telegrafic din Piski s'a întocmit și un centru de linii telefonice.

Din traista cu povețele.

— Răspunsuri. —

Din Alexandru Em. Peștean, agronom în Sind. Am dat loc cu plăcere articolului d-tale; dar' în interesul cetitorilor, am fost siliți să facem unele schimbări. *Foia Poporului* este scrisă în stil popular și articoli, altfel ori-cît de buni, n'ar lăsa nici o urmă în mintea și inima cetitorilor noștri, fiind neînțeleși din cauză, că sînt scrîși în termeni prea științifici. Vom publica și pe viitor articoli de caprins practic din ori-ce ram al agriculturii, și scrie numai pe câte o față a foilor (pătrare de coală) numerotînd paginile.

„Foia Poporului“ cu 2 florini.

Veste îmbucurătoare aducem cetitorilor noștri și peste tot publicului românesc.

Direcțiunea foilor noastre naționale a băgat de seamă, că mulți din țeranii noștri ar ceti bucuros „**Foia Poporului**“, redactată anume pentru trebuințele oamenilor dela țeară, dar' le lipsesc mijloacele, ca să poată abona foia cu prețul de 3 fl.

Luînd în seamă aceasta, precum și împrejurarea, că în anii din urmă, fiind roada câmpului slabă, lipsele s'au sporit, direcțiunea foilor noastre a hotărît să aducă o jertfă însemnată pentru luminarea poporului. A hotărît să scărească prețul „**Foii Poporului**“ dela 3 fl. la 2 fl. pe an.

Această jertfă numai așa se poate face, dacă, precum credem, numărul abonenților se va spori în mod însemnat. Prețul de 2 florini pe an este așa de mic, încît ori-care dorește a se cultiva pe sine prin cetit, poate să-1 dea, în schimbul „**Foii Poporului**“, care va fi redactată ca și până acum, cu material bogat național-politic, literar, economic și informativ și pe lîngă aceasta împodobită cu ilustrațiuni.

Facem deci apel la iubii noștri cetitori, că vestind tuturor scărirea prețului la 2 fl. să stăruiască fiecare a câștiga cât mai mulți noi abonați la foaie.

Aceasta nu este numai în interesul lor propriu, ca să poată avî o foaie bună și ieftină, ci este și un interes național, căci unde intră „**Foia Poporului**“ intră și lumina deșteptării naționale, ear' noi datorință avem a aprinde peste tot locul și în cea din urmă colibă țărănească, câte o lumină, să răspîndească raze de deșteptare.

Sperăm, că cetitorii noștri își vor face fiecare datorința, și în această nădejde anunțăm, că dela Anul-Nou, 1 Ianuarie 1899, prețul „**Foii Poporului**“ va fi:

Pe un an 2 fl.

Pe un 1/2 an 1 „

ear' în România: 10 lei anual.

CRONICĂ.

Monument lui Șaguna. Din frumoasa mișcare, ce s'a pornit de a aduna mijloacele pentru ridicarea unui monument marelui Șaguna mai amintim, că corpul învățătoresc dela școalele noastre elementare din Brașov a adunat 72 fl. și a decis totodată să facă colecte și între elevi și eleve, cari să contribuie benevol cu cât vor pute dela 1 cr. în sus.

La adunarea sumei de 72 fl. au contribuit membrii corpului învățătoresc cu următoarele sume:

Ioan Aron, director 13 fl., Ioan Dariu, înv. 10 fl., Ioan Vătășan, dir. subst. 3 fl., Nicolae Oancea, inv. 5 fl., Zosim Butnar, inv. 4 fl., Candid Mușlea, inv. 5 fl., Nicolae Bârsan, inv. 6 fl., Stefan Popovici, inv. 6 fl., Nicolae Stoicovici, inv. 3 fl., Candin Groza inv. 4 fl., Iosif Aron, inv. 3 fl., Ioan Lacea, inv. 3 fl., d-na Elena Rus, inv. 3 fl., d-șoara C. Stoica, inv. 4 fl.

Pe lângă acestea dl Dariu a mai pus la dispoziție cărți școlare din cele edate de d-sa în preț de 211 fl. pentru a se vinde în favorul aceluiași scop.

Eată un exemplu frumos, ce ni-l dă corpul învățătoresc și care ar trebui să fie urmat de toți învățătorii nostri!

Totodată amintim, că pe lista pusă în circulare în Sibiu s'a adunat 778 fl., ear' din afară au sosit la consistor dela singuratici alte câteva sute fl.

Fundațiune »Andrieu Șaguna« în Turda. Românii din protopopiatul Turzei, la 2 Decembrie s'au achitat cu vrednicie de două sfinte datorințe: Prin participarea în număr mare la serviciul divin oficiat din prilejul iubileului împărătesc de dl protopop Teodor Ciortea din Cojocna au dat expresie adânc simțitei loialități ce o păstrează Monarhului. Tot în aceeași zi apoi cu vrednicie și-au exprimat Români din Turda sentimentul de admirațiune și respectul ce dătoresc memoriei celui mai mare Metropolit al bisericii române gr.-or. — lui Andreiu Șaguna, prin faptul, că au pus basă unei fundațiuni, care să poarte numele marelui Metropolit și să aibă menirea să ajute pe tinerii dela școale și pe cei dela meserii.

Vrednicul protopop T. Ciortea prin o vorbire însufletită a descris viața bogată în fapte a Monarhului nostru și a preamărit loialitatea poporului român. La urma vorbirii a spus, că ieri, la 1 Decembrie s'au împlinit 51 ani, de când marele Andreiu Șaguna a fost ales de Metropolit în sala comitatului din Turda; a propus, ca din acest incident să se pună temelie unei fundațiuni filantropice.

Poporul întreg a primit cu nedescrisă însufletire propunerea protopopului Ciortea, care însuși a deschis colecta pentru fundațiune, dăruiind suma de 7 fl.

E înălțător faptul, că deodată cu expresia loialității ce o păstrează Români împăratului-Rege, cu aceeași sfințenie de sentiment au dat prinosul cuvenit Arhierului bisericii române gr.-or. Laudă se cuvine bravilor Români din protopopiatul Turzei!

O serbare școlară. În Iași s'au inaugurat în săptămâna trecută deodată 4 clădiri noue pentru școalele primare. Una din școalele, al cărei edificiu a fost inaugurat a fost condusă dela 1854—1890 neintrerut de vrednicul dascăl Toma Săvescu. De sub mâna lui au

eșit 36 generații de școlari, dintre cari azi mulți ocupă posturi însemnate în stat. Între conșcolarii lui Săvescu se numără și ministrul instrucțiunii publice din România. Cu ocazia inaugurării clădirii de școală s'a desvilit și medalionul bătrânului dascăl, ce a fost pregătit și zidit în zidul școlii de fostii școlari recuzoscători ai lui Săvescu. În tot decursul sărbărilor de augurare vrednicul învățător a fost obiectul unor ovații imposante. La banquet o mulțime de bărbați însemnați au toastat pentru vechiul lor dascăl Toma Săvescu.

Primarul din Vinga, Felletár Nádor prin manoperele sale și-a atras asupra și neîndestulirea cetățenilor de acolo. O comisie de 100 a făcut arătare contra primarului la comitele-suprem Molnár Victor acuzându-l, că administrează rău și necredincios averea orașului și împreună cu fratele seu Felletár Béla pungășește venitul meseriașilor. Comitele-suprem a ordinar cercetare contra primarului, dar' l-a aflat nevinovat.

Invitări. Tinerimea plugarilor români din Lipova invită cu onoare la „petrecerea” ce se va ține în 7 Ianuarie n., adică Sâmbătă a doua zi de Crăciun în sala hotelului „La Regele Ungariei”. Venitul curat este destinat spre acoperirea turnului sf. bisericii române gr.-or. din Lipov. Prețul de intrare e de persoană 25 cr., de familie 50 cr. Suprasolviri se vor publica în „Foaia Poporului”. Începutul la 8 ore seara. Comitetul aranjator.

— Primim o invitare la producțiunea musicală-teatrală împreună cu dans, ce se va aranja din partea inteligenței române din Sighișoara Duminecă, în 27 Decembrie a. c. st. v. (8 Ianuarie n.) a treia zi de Crăciun, în sala dela „Gewerbeverein”. Începutul la 7 ore seara. Prețul de persoană: Locul I. 80 cr., locul II. 60 cr., locul III. 50 cr. Venitul curat este destinat în favorul copiilor săraci dela școala română din loc. — Oferte marimonioase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Programa: 1. „Uite mamă”, cor bărbătesc. „Cât e teara”, cor bărbătesc (executate de corul plugarilor) 2. „Ilustrațiune Română”, fantazie despre teme naționale de Carol R. Caras, executată la pian de d-na M. Muntean. 3. „Țiganul împărat” de T. Speranță, declamată de dl F. Suciu. 4. „Mic Putpuriu românesc” de Iacob Murășan, executat la pian de d-na M. Muntean. 5. „Sunt vânător”, marș executat de corul plugarilor. 6. „Măța cu clopot”, comedie populară cu cântece și joc, într'un act, de I. Vulcan.

NB. În pauză se va juca „Călușerul” (de 20 tineri).

Sfințire de școală. Din comuna Chizdia (în Bănat) ni-se scrie: În ziua de Sf. Nicolae, la 18 l. c., după celebrarea sf. liturgii s'a săvârșit sfințirea nou edificatelor școale. La actul sfințirii, oficiat de preotul Demetriu Teaha a luat parte întreg poporul în frunte cu învățătorul și învățătoarea. Solemnitatea actului a ridicat-o mult cântările frumos executate de corul vocal din loc.

Poporul din Chizdia e destul de sărac, dar' pentru aceea au pus umăr la umăr și edificându-și edificiu pentru școală au scăpat-o din mâinile statului. Laudă lor!

Nenorocire. În zilele trecute s'a întemplat un cas trist în comuna Feneșul-săseșc. De pe un car s'a vârsat un butoiu de petrol în mijlocul drumului.

Văzând niște femei că e baltă de petrol s'au dus să-l iee în niște vase. Nimereste într'aceea un om, care în glumă aprinde petrolul de jos. O biată de femeie neobservându o aceasta, nu s'a ferit și așa îndată i-s'a aprins vesmintele pe ea și a căpătat mai multe rane. Nenorocita a fost transportată la spital în Cuj — de unde au adus-o numai moartă.

Cas de moarte. Primim următorul anunț funebru: Direcțiunea casei de economie „Olteana”, societate pe acțiuni în Viștea-inferioară, aduce la trista cunoștință, că Ioan Oana, comptabil al acestei societăți, după scurte și amar de grele suferințe, fiind împărțat cu sf. Taine, a încetat repentina din viață Joi, în 22 Decembrie a. c., la 3 ore p. m., în al 31-lea an al vieții și al 8-lea an al căsătoriei, lăsând în jală pe soția văduvă și doi orfani. Înormântarea s'a făcut în 23 Decembrie, la 9 ore a. m. în cimiterul gr.-or. din Viștea-inferioară. Fie-i memoria binecuvântată! Viștea-inferioară, în 22 Decembrie 1898.

— Din Drăguș (Țeara-Oltului) ni-se scrie, că acolo a răposat în 30 Noembrie vrednicul român George Codru, epitrop al bisericii și notar pensionat. Numitul a fost în vîrsta de 50 ani. Înormântarea s'a săvârșit în 2 Decembrie. Este jelit de familie și de toți cunoscuții. Fie-i țărina ușoară.

— Din Sâncel (lângă Blaj) ne sosește trista veste, că harnicul cantor-învățător Ioan Frățilă s'a mutat dintre cei vii, când abia ajunsese în floarea vieții. Decedatul a fost un activ învățător și prin purtările lui bune și-a câștigat simpatia poporului și a celor din jurul lui, precum și a tuturor colegilor săi. Înormântarea regretatului învățător s'a făcut la 16 l. c. în prezența unui mare număr de colegi și popor. Fie-i țărina ușoară!

Mulțumită Subscrierul îmi țin de plăcută datorința a aduce și pe această cale cea mai mare mulțumită mult marimonioșilor donatori, cari au binevoit a contribui la înflorirea nou înființatei bibliotecii școlare române din Bistrița, donând pentru biblioteca mult spect. domni: Dr. Gavriil Tripon, avocat în Bistrița 24 tom. 3 fasc.; Dr. Alexandru Pop, medic univ. în Bistrița 22 tom. 15 fasc. și Gregoriu Radu, pădurar în Bistrița 6 tom.

Ne-am simți fericiți, dacă acești d-ni ar avea imitatori. Bistrița, la 22 Decembrie 1898. Teodor A. Bogdan, învățător.

Vinuri falsificate. Cercetările ce s'au pornit din întemplantare la diferiții neguțători de vinuri și cărcimari au rezultate îngrozitor de bogate. Tot mai mult se adevărește, că Ungaria întreagă e inundată de vinuri falsificate. Mai nou se vestește din ținutul renumit de vinuri Hegyalya, că în comunele Mád, Tolczva și Szerencs s'au aflat la diferiți neguțători și cărcimari cantități mari de vinuri falsificate. Eată numele marilor falsificatori de vinuri: vîd. Engel, Stern Salamon, Soffer Ioachim, Fux Mor și Grosman Nați. Tot pericunați — maghiarisați.

Cum dorm domnitorii. Despre munca zilnică a domnitorilor raportează mai toate ziarele; — dar' „Cri de Paris” ne raportează și despre somnul domnitorilor și anume: Francisc Iosif I., doarme în pat simplu de aramă, pe care îl poartă ori-unde merge. Se culcă seara la 10 și se scoală la 6 ore. Somnul îi este liniștit.

Wilhelm II., împăratul Germaniei doarme în pat simplu de suboficer. La 11 se culcă,

la 5 ore se scoală — ca un automat. Are somn neliniștit.

Victoria, regina Angliei se culcă la 10 ore, dar nu poate dormi decât vre-o 3 ore. Când nu doarme — lectorul de curte merou îi ceteste.

Wilhelmina a Olandei se culcă și se scoală de vreme. După sculare imediat face plimbări. Doarme în pat splendid — dar de multe ori horcăie.

Leopold II. din Belgia lucră regulat până la 12 ore noaptea. Doarme în pat simplu.

Țarul Nicolae II., doarme puțin și neliniștit. Dormitorul e ziua-noaptea iluminat.

Umberto al Italiei doarme ca șepte, în așternut tare și fără perină.

Sultanul Abdul Hamid are somnul lin și dulce, ca un copil.

Felix Faure, presidential Francei doarme neliniștit. Adese-ori tresare.

Sinucidere în biserică. Din Dobrița se vestește un caz îngrozitor și fără păreche în cronica sinuciderilor. Muncitorul Haesinez András și-a tras un glonț de revolver în biserică romano-catolică din Dobrița, când credincioșii erau adunați la utrenie și înălțau cu evlavie rugăciunile lor către Atotputernicul. Publicul din biserică, în majoritate femei, a rămas încrăcunit la auzul detonăturii. Nefericitul a fost transportat la poliție, ear' biserică a fost închisă imediat și așa va rămâne până-când va fi sfințită a doua-oră.

Orfelinatul agricol dela Slobozia-Zorleni, fondat după-cum se știe de M. S. Regele Carol, întru amintirea fericelei însă-nătoșeri a prințului Ferdinand, a fost deschis zilele trecute.

Până acum în noul institut sânt internați 17 fi de țărani, cari învață trebile economiei și a plugăritului.

Dl Jules Brun, cunoscutul prieten al nostru, face o călătorie de conferențe în nordul Francei. D-sa a ținut Sâmbăta trecută o conferență la Roubaix, un oraș care este clasificat prin importanța lui ca al 5-lea oraș al Francei.

Titlul conferenței dlui Brun a fost: „Printre Români“.

Conferențiarul a obținut un frumos succes și ziarele locale îi adac mari elogii. În special „Journal de Roubaix“ (din 12 Decembrie) face un resumat al conferenței dlui Brun și spune că auditorul l-a ap'audat mult și că expunerile ce le-a făcut au fost interesante din toate punctele de vedere.

Dl Jules Brun va vorbi și la Lille săptămâna viitoare despre „România din punctul de vedere financiar, industrial și comercial“.

Impărat dator. Foaia „Magyarország“ are știre, că împăratul Wilhelm a ajuns în mare strimtoare de bani și a cerut împrumut dela Impăratul și Regele nostru 12 milioane de marce, care sumă — zice „M—g“ — l-s'a dat și fără caventi (chizeși).

Secretar la instit. „Albina“ a fost ales în ședința direcțiunii de azi tinărul avocat Dr. Ioan David.

De pe Câmpie ni-se scriu următoarele: În 20 l. c. st. n. poporul român din cercul notarial Căianul-mare, Beiu-de-Câmpie și Săniacobul-de-Câmpie au avut o zi de mare bucurie, văzând reabilitat în oficiul seu de notar spectacul domn Gregoriu Pop, care încă în 4 Maiu 1897 a fost suspendat din oficiu în urma acuzelor și intrigilor subnotarului seu Bonca Ilyés de origine Român din Beiu-de-Câmpie, dar' cu sim-

țeminte cavalierești moderne à la Pituk Béla. Din biografia și trecutul acestui renegat atâta știu, că prin faptele lui fiind silat a păși școalele din Blaj, a fost susținut la câteva școale din Cluj (unitari) prin grația superintendentului reformat Szász Domokos, apoi a luat în căsătorie o Unguroaică reformată de clasa medie, prin urmare a fost imposibil ca în unul ca acela să mai palpiteze cât de puțin ca acela românesc, și așa cum de unul ca acela a mai putut se păsească cu intrigi și acuze asupra șefului seu, se înțelege că scopul lui cel mârșav i-a fost, ca pe dl Pop să-l suspendeze pentru totdeauna, și se rămână el ca notar, dar' D-zeu nu i-a ajutat. Pertractările și investigările în urma acuzelor nedrepte pe la comite, vicecomite, protopretor, ba până și la minister în contra dlui Pop, care a fost Român, cu simțământ curat românesc și drept, fiind acuzat chiar și cu aceea între alte multe că e daco-român și că abonează Tribuna, au recerut chiar un an și acuși 8 luni.

Cu toate acestea, în butul tuturor opintirilor de a-l trânti și a-l substitui prin altul neromân, precum eugetau contrarii dînsului de moarte, nu și-au putut ajunge scopul, căci D-zeu a ajutat dreptății și a trebuit să învingă, ear' noi ne bucurăm că-l putem saluta earăși în frunța cercului notarial, și-i dorim din inimă curată în oficiul reocupat tăria, constanța și perseveranța, ear' intrigantului și tuturor celor de o pănură cu el blăstămăm neamului și vindicta divină conform faptelor lor. **Iustus.**

Bibliotecă poporală în România. „Monitorul Oficial“ dela 2/14 Dec. publică deciziunea ministrului român al instrucțiunii publice, prin care se dispune a se înființa acum deodată 320 bibliotecă poporală pe lângă școalele rurale din tot atâtea localități. Bibliotecile, după-cum am amintit la timpul seu, vor funcționa sub direcțiunea învățătorilor dirigenți și vor sta la dispoziția tuturor cetitorilor din comună. Costul scrierilor, cum și cheltuelile de cartonare, expediere etc., se vor acoperi din fondul de 500.000 lei, prevăzut în bugetul casei școalelor. Eată cum își motivează dl ministru această deciziune a sa:

„În dorința de-a pune la dispoziția țeranilor cunoscători de carte mijloacele pentru întinderea cunoștințelor lor usuale, pentru întărirea și înălțarea simțământului lor de oameni și de Români, de-a limpezi într'înșii ideea de drept și datorie, de a-i pune în stare să deslege problemele de cari se isbeșe în calea vieții lor, în fine de-a le deschide sufletul pentru frumos, bine și adevăr;”

„În vederea, că acest scop nu se poate atinge decât prin înființarea de bibliotecă poporală pe lângă școalele primare din comunele rurale, din cari avem un număr însemnat de începuturi serioase bibliotecă înzestrate cu scrierile cele mai alese și cu o limbă curat românească... decidem: Să înființeze acum deodată un număr de 320 bibliotecă poporală pe lângă școalele rurale etc.”

Tîrgul în Sibiu. După-cum anunță primăria Sibiului, tîrgul de iarnă din Sibiu se va ține anul acesta în următoarele zile:

În 5 și 6 Ianuarie 1899 căl. nou va fi tîrg de vite coranute.

În 7 și 8 Ian. tîrg de cai.

În 9 Ian. tîrg de mărfuri (ziua tîrgului)

Bergner despre noi.

Rudolf Bergner, un învățat Neamț, nouă Românilor ne este prieten și binevoitor. El a călătorit anii trecuți prin Ardeal și România și a scris despre fiecare țeară câte o carte, în care a scris foarte frumos despre poporul românesc și cu mulță iubire de adevăr.

Bergner ne roagă acum la împlinirea unor lucruri, care numai spre binele nostru va fi.

Eată ce ni-se comunică:

Cunoscutul filoromân, dl Rudolf Bergner, president al „Asociațiunii pentru cunoașterea țării și a popoarelor“ (Gesellschaft für Länder- und Völkerkunde) din Graz, ne-a adresat următoarea scrisoare: „Totdeauna nisnitor de a apăra interesele poporului român mie atât de mult simpatie și de a-i câștiga călduroși aderenți, care poporului acum politicește mult epesat și înaltei sale inteligențe să-i atribue adevărata valoare — eu voi îndrepta cea mai mare atențiune în tot chipul și modul asupra poporului român în „Asociațiunea pentru cunoașterea țării și a popoarelor“, asociațiune de mine acum întemeiată. Această nisuință necontenit voi căuta să ajungă la expresie în scrisori și conferențe. Conform statutelor Asociațiunii, am însă speranța de a pute deschide la timpul seu și un mușeu pentru porturi din popor, produse și unelte din viața casnică, pentru care chiar și până acum mi-a sosit mulțime de lucruri.

Tare aș dori acum, ca tocmai felul propriu (însușirea) poporului român se ajungă la deplină expresie, îndrept spre acest scop rugarea cătră toți Românii bine simțitori, de a-mi pune la dispoziție oare-cari lucruri pentru mușeu. Prea binevenite îmi sânt tot felul de lucruri din portul național femeiesc și bărbătesc, tot felul de unelte, ce slujesc trebuințelor țeranilor, tot felul de opuri (cărți) tipărite și manuscripte de ale persoanelor de renume, la ceea-ce eu mai adaug, că pun preț pe ori-ce lucru mic, și sânt mulțumitor pentru ori-ce obiect la părere cât de neînsemnat.

Îndrept deci rugarea mea cătră cei, pe cari îi privește, cu scop de a-mi dărui cu posibilă grabire lucruri potrivite mușeului sus deschis“.

Punându-ne în serviciul bine cunoscutului și simpaticului filoromân Bergner, credem a ne pune în frățescă rugare să binevoiescă a ne trimite lucruri din cele dorite de dl Bergner, cu adausul, că noi nu vom întârzia a le transmite la adresa cuviincioasă.

Sibiu, 8/20 Decembrie 1898.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

D. Comșa, V. Tordășianu,
pres. secretar.

APEL.

Subscrisul îmi iau libertate a apela la toți domni autori și editori români, precum și la întreg p. t. public iubitor de înaintarea, luminarea și cultivarea poporului nostru român, spre a ajutama bibliotecă școalei române din Bistrița rugându-i să binevoiescă a trimite pe seama bibliotecă școalei câte un exemplar de care s'ar pute lipsi.

Numele mult marimoșilor donatori se va publica pe cale ziaristică.

Cărțile, foile, revistele, precum și alte daruri sânt a se trimite la adresa: Teodor A. Bogdan, învățator român, Bistrița, strada Nășudului nr. 4.

Toate ziarele sânt rugate a publica acest apel.

Bistrița, 22 Decembrie 1898.

Teodor A. Bogdan,
învățator român.

Posta redacțiunii și răspunsuri.

P. R. în S. Ofertul d-voastre s'a trimis respectivului, de unde veți primi răspuns.

Abonentului nr. 2833. (Tr. S. în T.) Pentru neprimirea numerilor numai posta poate fi de vină. Noi trimitem regulat foaia; acum ni-se trimit și nr.ii perdati. — Pas pe 15 zile poți căpeta în Brașov sau la Verciorova, dacă ai vre-un cunoscut, altfel numai dela ministru.

I. R. în Usaara. „Căliudarul Pop.“ numai plătit se trimite. Pune prețul deodată cu abonamentul foii.

Căliudarul. Scrisori anonime nu publicăm.

Et. M. C. în Ocolis. Mulțumită. Dorim a te vedea în curând sănătos.

Pentru redacție și datură responsabil: Andrei Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia“ societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Călinarul săptămânei.

Zilele	Călinarul vechiu	Călin. nou	Soarele	
	Dum. înant. Nașt. I. Chr., gl. 5, sft. 8.	răs.	ap.	
Dum.	20 Muc. Ignatie	1 Ian. 1899	7 53	4 7
Luni	21 S. Mucenița Iuliana	2 Macaveiu	7 53	4 7
Marti	22 Muc. Anastaia	3 Geneveva	7 53	4 7
Merc.	23 SS. 10 Mci din Crit	4 Titu	7 52	4 8
Joi	24 S. Muc. Eugenia	5 Telesfor	7 52	4 8
Vineri	25 (+) Nașt. D. Iis. Chr.	6 Epifania	7 51	4 9
Sâmb.	26 (+) Sob. Preac. Născ.	7 Isidor	7 50	4 10

Tirgurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.

Duminică, 20 Decembrie: Olpret.
Duminică, 20 până Luni, 21 Decembrie:
 Egerhat (Argiehat), Mociu.
Luni, 21 Decembrie: Baia-de-Criș, Macfalău, (16—17
 tirg de porci).
Marti, 22 Decembrie: Apoldul-mic.
Sâmbătă, 26 Decembrie: Ciuc-Septiz.

Făină.

Cea mai bună făină dela mo-
 rile cu vapor din Ungaria și
 Bănat, recomandă cu prețurile
 cele mai ieftine [2539] 1—2

Depositul de făină și franzelăria
 lui
Petru Moga,
 Sibiu,
 strada Cisnădiei nr. 44.

Un băiat

de 12—14 ani, Român, din casă bună
 care știe afară de limba maternă și
 limba nemțească se primește ca
 învățăcel în prăvălia dlui [2486] 1—2

Ioan Tatu

în Sadu, p. u. Cisnădie (comitatul Sibiului)
 sub condițiunile cele mai favorabile

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

- Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcălă și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărătnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Răstēm de mamă. Legendă populară din giurul Nășudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica de Bojena Némcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldarușă cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 80 cr. sau 60 bani.
- Păcălă în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârcitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau bani.
- Nuscin-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Princesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru. De Antoniu Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire
 librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în com-merciu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan-țerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

➔ Instalare de lumină Atycelen. ➔

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,
 strada Poplăcii-mare Nr. 8.

[480] 40—

Avis de căsătorie!

Un neguțetor rom. gr-or. în etate de 58 ani, veduv, de profesiune speculant în afaceri, prin diferite localități în România și Rusia, nu bogat în bani, dar cu înțelepciune, om fără nici un viciu, activ și fără preget, caută o soție în aceeași etate, fie fată, fie veduvă, să aibă cunoștință de carte a celi și serie, să fie fără copii și de națiune română, să fie econoamă bună spre a pute da creștere și educație la 3 orfani, o fetiță de 12 ani, un băiat de 8 ani, și altul de 10 ani. Ori-care persoană se va decide a-și lua această nobilă sarcină, este rugată a se adresa la onor. redacțiune a ziarului „Foaia Poporului” în Sibiu prin scrisoare închisă arătând numele și pronumele orașul sau satul, strada și numul casei unde locuiește, de unde voiu primi răspunsul și în urmă voiu comunica direct cu persoana care va consimți și accepta la căsătorie.

[2471] 2-8

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

aa apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

IN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRIILE

do
Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

„CONCORDIA”

societate comercială pe acții, Sibiu.

Filială în Făgăraș en gros și detail.

Deposite en gros Căneni (România) și Alba-Iulia.

Branșa de coloniale.

Zahar, cafele fine, delicatose de saison și brânzături de tot felul, chocoladă și cacao, ciaiuri (thea) veritabile și bisquits fini, precum și pesmeți, romuri veritabile de Jamaica și Cuba cognacuri adevărate franțuzești și indigene.

Mare deposit de vinuri naturale indigene dela 40 cr. litrul în sus.

Vinuri veritabile de Bordeaux, Malaga, Madeira, Oporto și Xeres, champagne franțuzească adevărată precum și indigeană. Liqueruri străine și din țeară. Tuică bătrână, sligoviță, teșcovină și rachiu de trebere.

Mare deposit de făină de Bănat excelentă.

Deposit bine asortat de ape minerale.

Icre moi și proaspete. Icre roșii. Rahat de „Bellavista”. Halva. Luminări de ciară, stearină, parafină și de sêu. Singurul deposit al fabricii de luminări de stearină Moessner & Mersing din Galați (România).

Branșa de textil și manufactură.

Mare deposit și bine asortat în țesături de in și bumbac, pichet, barchent (de vară și de iarnă).

Garnituri de masă, serviete și prosoape.

Basmale veritabile de Irlanda. — Șifon, Oxford, Creton, Pânzături.

Bumbacuri de împletit, croșetat și brodat.

Lână răsucită și bircă.

Mătăsuri de cusut și brodat în colori veritabile dela Dollfus-Mieg & Co. Mülhausen i/E., cea mai renumită din lume.

Cămeși pentru bărbați și pentru turiști. Gulere, mangete și cravate.

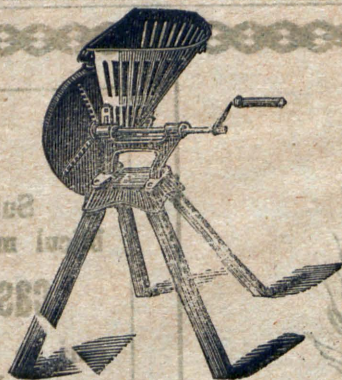
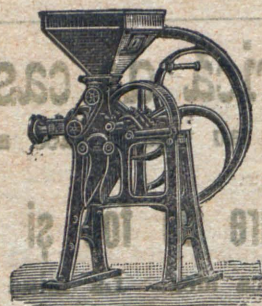
Mare sortiment de ciorapi pentru bărbați, dame și copii.

Prețuri-curente la cerere gratis și franco.

[2351] 3-

Întemeiat la 1857.

Întemeiat la 1857.

Andrei Török,

fabrică de mașini agricole în Sibiu, Jungenwaldstrasse nr. 1, (Poarta Cismădiei),

recomandă p. t. publicului marele seu magazin de tot felul de mașini agricole, anumit:

Prese și teascuri pentru oleiu mori pentru poame și prese (teascuri) pentru poame și vin, tăietoare de napi și cartofi, mori de zdrobit și de măcinat patentate din cele mai bune, „Simplex” și „Original”, mașini de tăiat nutreț și sfărmitoare de porumb (cucuruz) de diferite mărimi și prețuri, triero de diverse sisteme, fireze circulătoare. Resultatul este, că un copil e te în stare să învîrte mașina (rișnița, trier) în decurs de o zi, fără a se osteni. Ruperea sau stricarea mașinei este total exchisă. Prestațiunea mașinei atât calitativ cât și cantitativ este mult superioară tuturor sistemelor de până acum pentru a fi puse în mișcare cu mâna, piciorul și prin motor etc. etc.

[707] 22-22

Totodată îmi permit a atinge atențiunea p. t. publicului asupra morilor (rișnițe) pentru bucate și napi, acum de curând patentate în-și afară de țeară. La aceste mașini părțile ce se pot rupe curând, fiind din fer, ca d. e. rolurile cu dinți și sulurile mișcătoare sunt înlocuite cu roli de curele și cu simple curele.

De încheiere amintesc, că în fabrica mea de nou asortată și îmbogățită se află mori de măcinat cu 1, 2 sau mai multe petri după sistemul cel mai bun. Apoi recuise pentru transmisiunile necesare la lucrătoare, fabrici și mori, pe lângă prețuri moderate.

Toate lucrările le efectueșc foarte solid.

Cataloge franco și gratis.

Reparaturi de mașini se primesc și se execută prompt și ieftin sub garanție.